

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศึกษาราชบุรี เขต 1

The Relationship Between Transformational
Leadership of School Administrators with
Academic Administration Under Ratchaburi
Primary Educational Service Area Office 1.

อุมาพร นันทวิสุทธิ

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

ดร.ชวน ภารังกุล

* อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

U-maporn Nanthawisut

* Master of Education Program in Educational Administration,
Muban Chombueng Rajabhat University.

Dr. Chuan Parunggul

* Lecturer, Education Program in Educational Administration,
Muban Chombueng Rajabhat University.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 6 เมษายน 2561

* แก้ไข 9 พฤษภาคม 2561

* ตอรับบทความ 15 พฤษภาคม 2561

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ประชากรได้แก่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 180 แห่งกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 123 แห่ง ได้สุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (proportional stratified random sampling) ขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่า IOC เท่ากับ .965 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .978 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก กับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
การบริหารงานวิชาการสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this study were to 1) study transformational leadership of school administrators, 2) study the academic administration in schools, and 3) study the relationship between transformational leadership of school administrators and academic administration. The population was 180 schools under Ratchaburi primary educational service area office 1. The sampling was 123 schools selected using Proportional Stratified Random Sampling. random sampling was used for the school size. The instrument used to collect data was a 5-level liker scale, and passed the quality inspection by experts, which the validity was .965 and the reliability was .978. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient.

The findings were as follows:

1. For overall and each aspect result, the transformational leadership of school administrators was at a high level.
2. For overall and each aspect result, the academic administration in schools was at a high level.
3. For the overall result, the transformational leadership of school administrators had the positive relations with academic administration, which was statistically significant at .01 level.

Keywords:

Transformational Leadership of School Administrators
Academic Administration

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

บทนำ

ในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี การเมืองและสิ่งแวดล้อมอย่างรวดเร็วและตลอดเวลาอย่างไม่หยุดนิ่ง รวมทั้งความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี การสื่อสารและสารสนเทศ ทำให้กลายเป็นโลกไร้พรมแดน สังคมโลกจะมีการลื่นไหลระหว่างวัฒนธรรมมากขึ้น นำไปสู่การผสมผสานความคิด ค่านิยม ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ระหว่างมวลมนุษยชาติที่นำโลกเข้าสู่ยุคแห่งการจักระเบียบทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองระหว่างประเทศ อันมีผลกระทบต่อทุกชาติ ทุกภาษารวมทั้งประเทศไทย ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นคนหรือสถานศึกษาก็ย่อมได้รับผลกระทบด้วย สถานศึกษาในฐานะที่เป็นระบบเปิดย่อมต้องได้รับผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมภายนอกทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เพราะถ้าสิ่งแวดล้อมภายนอกเปลี่ยนสถานศึกษาต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการดำรงอยู่ขององค์กร การจัดการบริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับแนวทางในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2553, หน้า 1) ในประเด็นนี้ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2550, หน้า 1-8) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกระแสสังคมโลก

ส่งผลให้สังคมไทยเกิดการปรับตัว เปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง การศึกษา จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนทั้งแนวคิด สารระ ตลอดจนจนแนวทางในการจัดการศึกษาในฐานะเป็นเครื่องมือหรือวิธีการที่สำคัญในการพัฒนาบุคคลในชาติให้พร้อมรับและปรับตัวให้สอดคล้องเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมในโลกทุกรูปแบบ

การจัดการศึกษาในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงจึงมีลักษณะเฉพาะที่ต้องจัดให้เหมาะสม โดยสร้างให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรม ทำงานเป็นกลุ่มเป็นทีมและปรับแนวคิดจากเรียนและสอนในห้องเรียนสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561) ที่มุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทยเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมในการบริหารจัดการศึกษา และมีกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนา

คุณภาพการบริหารจัดการใหม่ (ธีระ รุญเจริญ, 2553, หน้า 50) เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาหมายถึงกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้ตลอดชีวิต บาส และ อวลิโอ (Bass & Avoio, 1994, pp.2-6) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (transformational leadership) เป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตาม โดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและขององค์การ จูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มองค์กรหรือสังคม ซึ่งกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตามนี้ จะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ หรือที่เรียก

ว่า “4I’s” (Four I’s) คือ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หรือการสร้างบารมี 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา และ 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลหลักที่ต้องรับผิดชอบต่อประสิทธิผลและความสำเร็จของสถานศึกษา ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหาร ผู้บริหารยุคใหม่ที่จะสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้นอกจากจะมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแล้ว ความสามารถการบริหารงานด้านอื่นๆ ก็ต้องมีด้วย โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักในสถานศึกษา ดังที่ อุณากรรณ์ สนวนมะม่วง (2553, หน้า 23) กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านวัดผลประเมินผล ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านนิเทศการศึกษา ด้านส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนที่จะสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรมและคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิต ในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

การจัดการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพนั้น มิใช่เพียงแต่ครูผู้สอนเท่านั้นที่จะสามารถพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ดีขึ้นได้ ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการซึ่งถือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาทุกระดับ ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 1) ได้กล่าวถึงผู้บริหารว่า ผู้บริหารเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนงานวิชาการ เพราะงานวิชาการในสถานศึกษาถือได้ว่าเป็นงานหลักที่เป็นหัวใจสำคัญ โดยผู้บริหารควรมีความรับผิดชอบวางแผนงานทุกระดับ ตั้งแต่งานวิชาการจนถึงการเรียนการสอนของครู อาจารย์ ซึ่งกล่าวไว้ว่า เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารวิชาการ และมีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ทันสมัยต่อความก้าวหน้าของโลกเทคโนโลยีด้านข้อมูลข่าวสาร ผู้บริหารควรใช้ทักษะ ความรู้ ความสามารถทางการบริหารในการบริหารสถานศึกษาให้องค์การประสบผลสำเร็จ ผู้วิจัยในสถานะครูผู้สอนจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องความสัมพันธ์

ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 เพื่อที่จะนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
2. ศึกษาการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

สมมติฐานของการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการ

บริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับ การบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำนวน 180 แห่ง จำแนกตามขนาดได้ 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ 6 แห่ง ขนาดกลาง 72 แห่ง และขนาดเล็ก 102 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยการใช้ตารางสำเร็จ

รูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ขนาดตัวอย่าง 123 แห่ง จากนั้นใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (proportional1 Stratified random 1 sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่ม (stratum) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นขนาดใหญ่ 4 แห่ง ขนาดกลาง 49 แห่ง และขนาดเล็ก 70 แห่ง และใช้การสุ่มอย่างง่ายแบบจับฉลาก (simple random sampling) เพื่อให้ได้มาซึ่งสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ให้ข้อมูล โดยเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) สถานศึกษาละ 2 คน คือ ครูที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการ 1 คน และครูผู้สอน 1 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา สำหรับการวิจัยในครั้งนี้คือ

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ตามแนวคิดของบาส และ อโวลิโอ (Bass & Avoio,1994, pp.2-6) ประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ประการ คือ 1.) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หรือ การสร้างบารมี 2.) การสร้างแรงบันดาลใจ 3.) การกระตุ้นการใช้ปัญญา 4.) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ ตามขอบข่ายงานวิชาการ 12 ด้านของกระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 33-37) ได้กำหนด ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และเทียบโอนวัดการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ตามแนวคิดของบาสและอวลิโอ (Bass & Avolio, 1994, pp.2-6) ประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ประการ คือ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หรือการสร้างบารมี 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นการใช้ปัญญา และ 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และใช้กรอบแนวคิด

การบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 33-37) 12 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดประเมินผล และเทียบโอนวัดการเรียนรู้ 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวมาปรับประยุกต์ใช้ในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงให้ความหมายของคำศัพท์เฉพาะ สำหรับศึกษากการทำวิจัยในครั้งนี้ไว้ดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารหมายถึงความเป็นผู้นำที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ด้านค่านิยม ทศนคติของผู้ตามให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ขององค์การ โดยประกอบด้วยคุณลักษณะ 4 ประการ ได้แก่ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หรือการสร้างบารมี 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นการใช้ปัญญา และ 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

2. การบริหารงานวิชาการหมายถึง กระบวนการการบริหารกิจกรรมทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนการประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ประกอบด้วย ขอบข่ายงานวิชาการ 12 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดประเมินผล และเทียบโอนวัดการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

3. ผู้บริหารสถานศึกษาหมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 1

4. ครูที่ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หมายถึง ครูที่ได้รับการมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 1

5. ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ปฏิบัติการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 1

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี 1 หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีที่ตั้งของสถานศึกษาอยู่ในเขตอำเภอจอมบึง อำเภอบ้านคา อำเภอปากท่อ อำเภอเมือง อำเภอวัดเพลง และอำเภอสวนผึ้ง

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ดำเนินการสร้าง ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาวรรณกรรม หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการบริหารงานวิชาการ

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อมากำหนดเป็นโครงสร้างเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. สร้างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะนำมาปรับปรุง

4. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของเนื้อหา โดยให้เทคนิค IOC (index of item objective congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า 0.5 ขึ้นไป มีค่าความตรงเท่ากับ .965

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยครูที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการ 1 คน และตัวแทนครูผู้สอน 1 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .978

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าร้อยละ (percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และเสนอผลจำแนกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 91.50 เป็นเพศชาย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 เป็นผู้ที่มียุ 41-50 ปี มากที่สุด จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 50.40 รองลงมาคืออายุ 31-40 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 25.20 อายุ 20-30 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 13.40 และเป็นผู้ที่มียุ 50 ปีขึ้นไป น้อยที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 11.00 ระดับการศึกษาพบว่าจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 88.20 และจบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 ตำแหน่งปัจจุบันของ

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และเป็นครูผู้สอน จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 50 มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 10 ปีขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 54.06 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 26.41 และประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี จำนวน 48 คนคิดเป็นร้อยละ 19.53 และผู้ตอบแบบสอบถามจากสถานศึกษาขนาดเล็ก 70 แห่ง จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 56.90 รองลงมาสถานศึกษาขนาดกลาง 49 แห่ง จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 39.80 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ 4 แห่ง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.30

ตอนที่ 2 ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ในการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$, S.D.=.193) และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดย

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X}=4.23$, S.D.=.290) รองลงมาคือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X}=4.21$, S.D.=.273) การกระตุ้นการใช้ปัญญา ($\bar{X}=3.78$, S.D.=.299) และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หรือการสร้างบารมี ($\bar{X}=3.72$, S.D.=.265)

ตอนที่ 3 ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ในการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, S.D.=.181) และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การแนะแนวการศึกษา ($\bar{X}=4.16$, S.D.=.395) รองลงมาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.16$, S.D.=.196) การนิเทศการศึกษา ($\bar{X}=4.14$, S.D.=.371) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.13$, S.D.=.229) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและ

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{X}=4.12$, S.D.=.513) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.10$, S.D.=.212) การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ($\bar{X}=4.09$, S.D.=.590) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X}=4.08$, S.D.=.370) การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ($\bar{X}=4.07$, S.D.=.393) การวัดประเมินผลและเทียบโอนวัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.05$, S.D.=.583) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X}=3.88$, S.D.=.623) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=3.83$, S.D.=.653)

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหาร

งานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .716$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละด้านและระหว่างด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ดังนี้ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และอยู่ในระดับปานกลาง 8 ด้าน คือ การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา งานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การวัดประเมินผล และเทียบโอนวัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การสร้างแรงบันดาลใจ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การกระตุ้นการใช้ปัญญา และการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หรือการสร้างบารมี ตามลำดับ

2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การวัดประเมินผล และเทียบโอนวัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และผู้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละด้านและระหว่างด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับสูง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ดังนี้ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และอยู่ในระดับปานกลาง 8 ด้าน คือ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา งานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การวัดประเมินผล และเทียบโอนวัดการเรียนรู้ การ

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

พัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการ
ศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร
สถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทาง
บวกกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาราชบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาที่ดีและ
มีคุณภาพนั้น มิใช่เพียงแต่ครูผู้สอนเท่านั้นที่
จะสามารถพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ดีขึ้นได้
ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลที่มีบทบาท
สำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดย
เฉพาะการบริหารงานวิชาการซึ่งถือเป็นภารกิจ
หลักของสถานศึกษาทุกระดับ ดังที่ ปรียาพร
วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 1) ได้กล่าวถึง
ผู้บริหารว่าผู้บริหารเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการ
วางแผนงานวิชาการ เพราะงานวิชาการใน
สถานศึกษาถือได้ว่าเป็นงานหลักที่เป็นหัวใจ
สำคัญ โดยผู้บริหารควรมีความรับผิดชอบ
วางแผนงานทุกระดับ ตั้งแต่งานวิชาการจนถึง
การเรียนการสอนของครู อาจารย์ ซึ่งกล่าวไว้
ว่า เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา

โดยเฉพาะปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน
ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และ
เป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถ
ของผู้บริหาร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้อง
ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการดำรง
อยู่ขององค์กร การจัดการบริหารสถานศึกษา
จำเป็นต้องมีการปรับแนวทางในการดำเนินการ
เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
ซึ่งเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาเพื่อ
ให้อยู่รอดและประสบความสำเร็จ คือ การ
บริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Manage-
ment) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบ
ราชการ, 2553, หน้า 8) สอดคล้องกับ
พิรพรรณ ทองปิ่น (2552, บทคัดย่อ) ศึกษา
เรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ
การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหาร
งานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลวิจัยพบว่าความ
สัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง
ของผู้บริหารกับการบริหารวิชาการโรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1
โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 มีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา จักเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้ดียิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปยังผู้ร่วมงานได้
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อนำผลวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลายเพื่อใช้ในการเรียน การสอน และการพัฒนาทางด้านวิชาการ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
2. ควรศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2550). **แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ: กระทรวง
ศึกษาธิการ.
- _____. (2551). **แนวทางการกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และ
วิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ: กระทรวง
ศึกษาธิการ.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). **การบริหารโรงเรียนในยุคปฏิรูปการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ:
อักษรไทย.
- _____. (2553). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา**.
กรุงเทพฯ: นวสาสนการพิมพ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- _____. (2545). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พีรพรรณ ทองปั้น. (2552). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้
บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 1**.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถาน
ศึกษา: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ.
- _____. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2553). **การบริหารการเปลี่ยนแปลง**. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุนากรรณ์ สอนมะม่วง. (2553). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 2. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

Bass, B. M. (1985). *Leadership and performance beyond expectations*. New York: Free press.

Bass, B. M., & Bruce J. Avolio. (1994). *Improving organization. Effectiveness through transformational leadership*. California: Sage publications.